

Мета: розповісти учням про Чорне море; розвивати мислення, комунікативні навички; виховувати бережливе ставлення до навколишнього середовища.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ОПОРНИХ ЗНАНЬ

1. Відповіді на запитання для повторення з рубрики «Перевір себе» (с. 119)

2. Тестування

1. Місце, де починається річка, називається:
а) притокою;
б) руслом;
в) виток.
2. Заглиблення, яким тече річка, називається:
а) гирлом;
б) руслом;
в) притокою.
3. Частиною океану є:
а) річка;
б) озеро;
в) море.
4. Які річки протікають територією України?
а) Нева;
б) Дністер;
в) Дніпро.
5. Які водойми називають штучними?
а) водосховище;
б) озеро;
в) море.
6. Морська вода непридатна для пиття, тому що:
а) вона холодна;
б) у ній розчинено багато солей;
в) вона брудна.
Перевірка роботи в парах за ключем.
Ключ: 1в; 2б; 3в; 4б-в; 5а; 6б.
Правильна відповідь оцінюється двома балами.

III. ПОВІДОМЛЕННЯ ТЕМИ І МЕТИ УРОКУ

— Сьогодні на уроці ви дізнаєтеся про Чорне море.

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. Розповідь учителя

— На півдні Україну омиває Чорне море, на південному заході — Азовське. Чорне море — одне із найсвоєрідніших і найцікавіших водойм земної кулі. На відміну від більшості морів, його водна товща складається з двох дуже різних шарів: тонкого поверхневого шару, населеного рослинами і тваринами, та потужного глибинного шару, позбавленого життя. Солоність води із глибиною збільшується, а починаючи з 150 м з'являються сліди сірководню, тоді як вміст кисню різко зменшується, а із зростанням глибини зовсім зникає.

Середня глибина моря становить 1 256 м, а найбільша — 2 245 м. Верхній шар води Чорного моря багатий на рибу. Її тут налічується близько 180 видів.

2. Робота за підручником (с. 119–124)

Вправа «Мікрофон»

Учні відповідають на запитання на с. 119.

Працюють за завданнями підручника на с. 120–121.

- Що таке острів?
- Які найбільші острови Чорного моря ви знаєте?
- Що таке півострів?
- Який півострів Чорного моря найбільший?
- Розкажіть про рослинний світ Чорного моря.
- За малюнком 109 розкажіть про різноманітність тваринного світу Чорного моря.
- Яких птахів Чорноморського узбережжя ви знаєте?
- Що загрожує Чорному морю?
- Як охороняють живу природу Чорного моря?
- Розкажіть, про що ви прочитали у «Бібліотечці природодослідника».
- Прочитайте і запам'ятайте висновки на с. 124.
- Якими словами ви збагатили на уроці свій словник?

3. Фізкультхвилинка

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ Й СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ

1. Цікаво знати!

— Усе, що довго пролежить на дні Чорного моря, через деякий час чорніє. Це відбувається тому, що у придонній товщі води міститься сірководень — газ із неприємним запахом. Він і забарвлює всі предмети у чорний колір.

Чорне море у північно-західній частині синьо-бузкове, у центральній і східній — зеленувато-сине. Там, де впадають річки, вода майже жовта.

2. Загадки-жарти

- Що стоїть посеред річки? (*Літера «ч»*)
- Озеро й болото, що між ними? (*Літера «й»*)
- Де вода стоїть ставком? (*У склянці*)
- У чому не можна повертати дірку? (*У воді*)
- З якого крана не набереш води? (*З підйомного*)
- У яку бочку не можна налити води? (*У повну*)
- Хто може вийти сухим із води? (*Качка і гуска*)
- Чи можна носити воду в решеті? (*Так, якщо під нього підставити посуд.*)
- До країни знань ішов мандрівник і зустрів цікаві складники: поєднались префікс і числівник та зробилися назвою річки. Яка це назва? (*Прип'ять*)

3. Гра «П'ять речень»

Учні в п'яти реченнях формулюють засвоєні на уроці знання.

VI. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ. РЕФЛЕКСІЯ

— Що нового ви дізналися на уроці?

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

Підручник (с. 119–124).